

Doorstaat Schröder de tussentijdse verkiezingen?

Achtergrond - 31 januari 2003

(31 januari 2003) Aanstaande zondag vinden parlamentsverkiezingen plaats in de Duitse deelstaten Hessen en Nedersaksen. Aangezien het de eerste deelstaatverkiezingen zijn sinds de rood-groene bondsregering op 22 september vorig jaar met de hakken over de sloot haar meerderheid in de Bondsdag wist te behouden, gelden zij ook als eerste tussentijdse graadmeter van de populariteit van de regering-Schröder. Deze functie wordt versterkt doordat de verkiezingen worden gedomineerd door thema's uit de landelijke politiek en door politici met ambities die verder reiken dan de grenzen van hun deelstaat.

Sigmar Gabriel wordt door velen beschouwd als de gedoodverfde opvolger van bondskanselier Gerhard Schröder - niet in de laatste plaats door zichzelf. Wat dat betreft lijkt hij zijn achtergrond mee te hebben: als minister-president van Nedersaksen is hij de opvolger van Schröder, die in 1998 Nedersaksen verruilde voor Berlijn. Gabriel probeert zich echter juist te profileren als alternatief voor de huidige SPD-voorman, door zich bij tijd en wijle af te zetten tegen het beleid van de landelijke [SPD](#). Zo toonde hij zich nog maar een paar maanden geleden voorstander van herinvoering van de vermogensbelasting, uitgerekend op het moment dat Schröder zich moest verweren tegen het verwijt dat hij, in weerwil van zijn beloftes, de belasting wilde verhogen.

De ironie wil echter dat Gabriel in de aanloop naar de verkiezingen in Nedersaksen afhankelijker is van Schröder en de landelijke politiek dan wellicht goed is voor zijn onafhankelijke imago. Aangezien de peilingen zijn verlies voorspellen, zag hij zich de afgelopen dagen genoodzaakt zijn campagne te concentreren op het thema dat in september vorig jaar zo succesvol bleek voor Schröder en de landelijke SPD: de dreigende oorlog met Irak. Net als Schröder hamert Gabriel erop dat Duitsland onder geen beding moet meedoen - een besluit waar hij als minister-president van een deelstaat natuurlijk nauwelijks invloed op heeft. Gabriel lijkt zich nog slechts op één manier te kunnen bewijzen als een waardig opvolger van Schröder: hij zal, net als de bondskanselier dat in

september deed, de kwestie-Irak moeten gebruiken om binnen zeer korte tijd een aardverschuiving onder de kiezers teweeg te brengen. Uit peilingen blijkt dat een ruime meerderheid van de Duitse bevolking tegen Duitse deelname aan een eventuele oorlog is.

Hessen

In Hessen lijkt minister-president Koch van de CDU zijn regering met de liberale FDP na aanstaande zondag te kunnen voortzetten: de fletse SPD'er Bökel lijkt geen serieuze bedreiging te vormen voor de man die wordt beschouwd als mogelijke concurrent van CDU-voorzitter Angela Merkel. Net als Gabriel greep Koch tijdens zijn campagne de landelijke politiek aan om zich te profileren: hij riep de kiezers op om CDU te stemmen, zodat de partij haar genoemde meerderheid in de Bondsraad kan vergroten en zo de bondsregering tot een meer CDU-georiënteerde koers kan dwingen. Koch weigerde de afgelopen weken direct antwoord te geven op de vraag of hij in 2006 als lijsttrekker van de CDU voor de Bondsdagverkiezingen wil optreden, maar voor de goede verstaander zijn de ambities van Koch helder.

Zondag zal blijken hoe sterk het signaal is dat de ontevreden Duitse kiezer afgeeft aan de regering van Gerhard Schröder. De opiniepeilingen voorspellen voorsnog een dubbele overwinning voor de CDU.

[Dossier der Spiegel](#)

[Dossier Frankfurter Allgemeine](#)

[Luister naar het verkiezingsprogramma van de CDU in Nedersaksen](#)

Mark Schenkel is student Geschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam en schrijft regelmatig artikelen voor het Duitslandweb.

(03/02) Toevoeging van de redactie:

Bron: [Frankfurter Rundschau](#)

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://duitslandinstituut.nl/artikel/2444/doorstaat-schroder-de-tussentijdse-verkiezingen>